

Til lovforslag nr. L 68. Tillægsbetænkning afgivet af Socialudvalget den 28. november 1996

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social pension

(Tillæg som følge af stigning i kommuneskat)

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i et møde og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og socialministerens svar herpå er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et mindretal inden for flertallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) bemærker, at det er helt urimeligt, at et flertal i Folketinget igen og igen lader skattetrykket stige og dermed fastholder verdens højeste skattetryk.

Det tårnhøje skattetryk har fået selv socialisterne til at indse det problematiske heri, men i stedet for at lette skattetrykket, fortsætter skattestigningerne, og flertallet prøver i stedet at kompensere ved at uddele endnu flere tilskud.

De store skattestigninger i kommunerne har naturligvis negative konsekvenser, også for pensionisterne. Ministerens oprindelige lovforslag var derfor godt, specielt med ministerens egen argumentation om, at det skulle give pensionisterne en mulighed for at indrette sig på skattestigningerne.

Imidlertid gik det helt galt, da socialministeren under lovforslagets behandling i udvalget stillede ændringsforslag, som siden blev vedtaget af et flertal i Folketinget. Ændringsforsla-

gene gør skævvridningen endnu værre og udhuler fuldstændig ministerens argument om, at lovforslaget skulle give pensionisterne mulighed for at indrette sig på de store skattestigninger.

Med ændringsforslagene får pensionister i de kommuner, som faktisk havde de største skattestigninger, ingen kompensation. Formålet med ændringsforslagene fortaber sig i horisonten.

Ændringsforslagene var nok det dårligste, man kunne gøre, og Fremskridtspartiet stemte imod ændringsforslagene.

Afvejningen ligger nu i at holde det oprindelige lovforslag op mod lovforslagets nuværende udformning efter ændringsforslagenes vedtagelse.

Fremskridtspartiet har besluttet at støtte lovforslaget. Selv om lovforslaget er skævt, skal det ikke gå ud over de pensionister, som trods alt får en kompensation, end at ingen får det. Fremskridtspartiet vil ikke forhindre, at nogen får en kompensation. Derfor støtter Fremskridtspartiet lovforslaget, men det er ikke uden betænkeligheder.

Et *mindretal* (Vestres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet bemærker, at lovforslaget om at give et mindre antal pensionister kompensation for skattestigningen er en udløber af, at regeringen ikke har kunnet holde sine løfter i forbindelse med skattereformen om, at regeringen ville sikre pensionisterne, at deres dis-

ponible indkomst ikke blev udhulet. Desuden har regeringens ændring af den kommunale udligning og amts- og kommuneaftalerne gjort det nødvendigt for en række kommuner at hæve skatten på grund af den pressede økonomi.

Venstre og Det Konservative Folkeparti har megen sympati for at sikre pensionisternes disponible indtægt, men regeringens forslag må mindretallet tage afstand fra. Det fremgår af et svar fra socialministeren, at over 300.000 pensionister, som siden skattereforens indførelse har haft en skattestigning på over 0,5 procent-

point, ingen kompensation får, hvilket er urimeligt.

Derudover finder mindretallet, at der er flere andre grupper: mindre selvstændige erhvervsdrivende, lavtlønnede, kontanthjælpsmodtagere, dagpengemodtagere og efterlønsmodtagere, hvis økonomiske situation i lige så høj grad berøres af de kommunale skattestigninger. Mindretallet finder, at det har præg af tilfældighed, hvilke pensionister der kompenseres. Alt i alt er regeringens lovforslag hverken socialt afbalanceret eller retfærdigt.

Jørn Pedersen (S) Else Marie Mortensen (S) Jan Petersen (S) Peder Sass (S)

Lise Rasmussen (S) Villy Søvnald (SF) fmd. Bjørn Elmquist (RV) Bruno Jerup (EL)

Sonja Albrink (CD) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Flemming Oppfeldt (V)

Lars Løkke Rasmussen (V) Karen Højte Jensen (KF) Jens Jørgensen (KF)

Lene Espersen (KF) Tom Behnke (FP) nfm.

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål nr. 13:

»I oversigten over kommunetillæg i 1997, jf. bilag 7, fremgår det, at pensionister i Hørsholm Kommune med en samlet skat på 27,7 pct. efter § 72 d skal have en kompensation på 1.500 kr. for enlige og 875 kr. for andre, mens pensionister i Frederiksværk med en samlet skat på 31,3 pct. ingen kompensation får. Med hvilken begrundelse finder ministeren denne forskelsbehandling rimelig og rigtig?«

Svar:

Forslaget tager sigte på at afbøde de pludselige ændringer i pensionisternes økonomiske situation, der følger af store stigninger i kommune- og amtsskatterne.

Kompensationen gives således med det primære formål at give pensionister mulighed for at tilpasse deres økonomiske dispositioner til de ændrede vilkår, der følger af en skattestigning. Behovet for tilpasning afhænger netop af størrelsen af ændringen i skatteprocenten, men har derimod ingen sammenhæng med skatteprocentens niveau. Dette er årsagen til, at forslaget knytter sig op på størrelsen af skattestigningen fra 1996 til 1997.

Reglen i pensionslovens § 72 c har en ganske anden baggrund og derfor også et sigte, der er grundlæggende forskelligt fra forslaget om kompensation for store skattestigninger. Den eksisterende regel blev således indført for at kompensere pensionister i kommuner, hvor skatteprocenten var særlig høj, fordi nogle i denne gruppe ellers kunne risikere et mindre tab som følge af skatte- og pensionsomlægningen i 1994, hvor pensionerne blev gjort fuldt skattepligtige. Hverken Frederiksværk eller Hørsholm Kommune er omfattet af denne regel.

Spørgsmål nr. 15

»Hvor mange pensionister bor i kommuner, der siden skattereformen og til med 1997 har haft en samlet stigning i kommune-, amts- og kirkeskatteprocent på mere end 0,5 pct., og

hvor pensionisterne med ændringsforslaget ikke får nogen kompensation efter § 72 c og § 2, stk. 2?«

Svar:

Finansministeriet har oplyst følgende:

»Der bor i alt ca. 302.000 pensionister i de pågældende kommuner, hvoraf godt 157.000 er reelt enlige, mens antallet af »andre« pensionister udgør lidt over 145.000. Tallene fremgår af Danmarks Statistiks opgørelser pr. 1. januar 1996.«

Jeg kan henholde mig til Finansministeriets oplysninger.

Spørgsmål nr. 19:

»Fastholder ministeren sit svar på spørgsmål 13, jf. bilag 10, vedrørende formålet med kompensation, efter at ændringsforslaget er stillet?«

Svar:

Jeg vil fastholde det grundlæggende synspunkt i mit svar på spørgsmål nr. 13, nemlig at kompensation ydes med det primære formål at give pensionister mulighed for at tilpasse deres økonomiske dispositioner til de ændrede vilkår, der følger af en skattestigning. Som jeg anførte i mit svar på spørgsmål nr. 13, er behovet for tilpasning afhængig af størrelsen af ændringen i skatteprocenten.

De økonomiske muligheder, som en pensionist har for at tilpasse sig en skattestigning, er imidlertid generelt mere gunstige, desto lavere udgangsniveauet for stigningen er, jf. i øvrigt besvarelsen af spørgsmål nr. 14. Det er netop dette forhold, der tages hensyn til med det stillede ændringsforslag. Dermed rummer forslaget også imødekommelse af det synspunkt vedrørende rimeligheden af det tidligere forslags virkninger, der var indeholdt i spørgsmål nr. 13.

Spørgsmål nr. 21:

»Med hvilken begrundelse ønsker regerin-

gen at kompensere pensionister for kommuneskattestigninger og ikke mindre erhvervsdrivende, de lavtlønnede, kontanthjælpsmodtagere og efterlønsmodtagere?»

Svar:

Kompensationen udbetales kun til pensionister ud fra hensynet til de økonomiske konse-

kvenser af forslaget. Nettomerudgiften ved at give kompensation til pensionister begrænses netop af samspillet med den eksisterende bestemmelse i lovens § 72 c. En sådan bestemmelse eksisterer ikke for de øvrige grupper, som er nævnt i spørgsmålet. Det betyder, at nettomerudgiften pr. kontanthjælpsmodtager vil være højere end nettomerudgiften pr. pensionist.